

[Udenrigsministeren.]

ville vi nemlig statsretlig set ikke være i stand til materielt at opfylde traktaten, mens vi folkeretlig set ville være tvunget til at opfylde traktaten. Derfor er det efter min opfattelse den eneste mulige udvej, at vi bærer os således ad, at vi underskriver traktaten, og at vi først ratificerer traktaten, når de materielle muligheder for opfyldelsen af traktaten endelig klart og utvetydigt er fastslået enten derved, at der ikke anlægges nogen retssag, eller derved at der ikke afholdes nogen folkeafstemning. Kommer der en retssag, vil vi altså udskyde ratifikationen, til denne retssags afgørelse har fundet sted.

Poul Møller: Jeg vil gerne sige til den højtærede justitsminister, at jeg har naturligvis ikke forestillet mig, at regeringen administrativt kunne foranledige en folkeafstemning, som der ikke var indeholdt hjemmel til i den lov, det drejede sig om. Jeg havde forestillet mig, at hvis statsministeren var positiv over for min opfordring, mit forslag, så kunne vi her ved tredje behandling vedtage et ændringsforslag, hvori der stod, at loven trådte i kraft, når en folkeafstemning havde stadfæstet folketingets beslutning. Jeg tror, den højtærede justitsminister vil give mig ret i, at når det er indeholdt i lovforslagets tekst, så er der intet i vejen for, at et folketingsflertal kan vedtage noget sådant. De bestemmelser, vi har om folkeafstemning i grundloven i § 42 og i § 20 samt vedrørende ændringer af grundlovens eget indhold, afskærer os jo ikke på noget tidspunkt fra at holde folkeafstemninger derudover; det er kun et spørgsmål om, hvorvidt vi ved almindelig lov vil vedtage noget sådant. De bestemmelser, der findes i grundloven, er bestemmelser om, hvornår regeringen har pligt til at lade afholde folkeafstemning. Jeg tror derfor, at med god vilje havde vi kunnet finde ud af disse juridiske problemer, som man har kunnet det før.

Der er i dag blevet talt om, at det ikke gik an at lægge denne sag ud til folket; den måtte folketinget træffe afgørelsen om. Se, når vi ser på sagkundskaben i folket og i folketinget, så ved vi, at det høje folketing er folkets spejlbillede, og derfor kan vi heller ikke vente, at sagkundskaben

hverken er ringere eller større i dette høje ting om denne sag — den kan være det i økonomisk-politiske spørgsmål, som vi normalt bliver valgt med henblik på — end den er i det danske folk.

Det er blevet nævnt, at vi skal tænke på forholdet til Island; jeg tror, det var det ærede medlem hr. Helveg Petersen, der nævnte det. Jeg vil gerne understrege, at det skal vi tænke på, men jeg tror, det ærede medlems partifælle den tidligere undervisningsminister skulle have tænkt på forholdet til Island, inden han forpligtede sig og forpligtede folketinget og forpligtede videnskaben og forpligtede alle danske instanser uden at havde spurgt dem. Det er jo ulykken i denne sag, at mens man under tidligere regeringer altid forsøgte at løse dette spørgsmål og tog tilløb til dets løsning på en bred politisk basis, så har man i denne sag med et snævert flertal forpligtet sig over for en anden stat til en gave uden at tale med nogen af dem, der skulle indfri den veksels, som man havde udstedt. Derfor: hvis der skulle komme skår i vort forhold til Island, hvis det danske folk skulle vedtage ikke at ville give gaven i dette omfang, er ansvaret for dette placeret hos dem, der har forpligtet sig over for Island uden at spørge her.

Der skal ikke føres nationalistisk diskussion eller agitation, men vi må vel sige, at det, som føres frem her om nationalisme, går ud på, at vi i Danmark skal bøje os for et nationalistisk islandsk synspunkt. Det er helt klart, at det er det islandske nationalistiske synspunkt, som det danske folk og det danske folketing skal bøje sig for efter flertallets vilje.

Er det da en urimelig tanke, den, som vi har støttet, og som videnskaben i denne sag har støttet, at sige: vi skal ikke dele denne samling op, men vi skal eje den i fællesskab? Er det ikke en tanke, som er fri for nationalisme, og som netop er et forsøg på at løfte sagen op i et nordisk plan, i et ikke-nationalistisk plan, i et fælles plan, hvor den burde høre hjemme?

Den højtærede undervisningsminister skal jeg såmænd ikke svare på anden måde, end at jeg vil sige til ham først vedrørende Grønlands landsråd, at han kan gennemgå behandlingen i 1961 og se, at det ærede medlem hr. Ninn-Hansen allerede i 1961